

РЕШЕНИЕ

№ 780

гр. София, 11.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав,
в публично заседание на 25.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **5575** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба от Е. К. М.-А. от [населено място], чрез адв. И. Д. срещу Решение №1040-21-509/14.05.2021г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата от Е. К. М.-А. срещу Разпореждане № 214-00-18310-3/18.03.2021г. на Ръководителя на осигуряването за безработица към ТП на НОИ – С. град, с което е отказано изплащане на парично обезщетение за безработица. Жалбоподателят навежда доводи за незаконосъобразност на оспореното решение, като постановено при неспазване на установената форма; съществено нарушение на административнопроизводствените правила; противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Сочи като съществено нарушение на административнопроизводствените правила, че в разрез с изискването на чл. 35 от АПК административният орган не е изяснил всички факти и обстоятелства от значение за преценката на правото на парично обезщетение за безработица. Счита, че упражняването на търговска/стопанска дейност по смисъла на Търговския закон и на трудова дейност по смисъла на чл. 10, ал. 1 от КСО, са две различни понятия, които не могат да бъдат отъждествени, поради което е направен погрешен извод, че А. не е осъществявала трудова дейност, след като било установено неизвършване на търговска/стопанска дейност от Дружеството-работодател. Жалбоподателят счита, че поради нарушаването на процедурата за връчване на

задължителни предписания, описана в чл. 110, ал. 4 от КСО, Задължителните предписания не са редовно връчени на Дружеството. На последно място изразява становище за несъответствие на постановеното решение и потвърденото с него разпореждане с целта на закона. Моли съда да отмени оспорения административен акт

В съдебно заседание жалбоподателят чрез процесуален представител поддържа жалбата. Моли за присъждане на сторените съдебни разноски.

Ответникът - Директорът на ТП на НОИ – С.-град, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата, като я счита за неоснователна. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление от 15.07.2020г. Е. М.-А. е сезирала административния орган с молба за отпускане на ПОБ по чл. 54а от КСО, като представила Заповед № 02/13.07.2020г., издадена от осигурител [фирма], ЕИК[ЕИК], за прекратяване на трудовото и правоотношение, считано от 13.07.2020г., на основание чл. 328, ал. 1, т. 3 от Кодекса на труда (КТ).

В хода на извършената проверка на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО е постановено разпореждане № 214-00-18310-1 от 31.07.2020г., с което е спряно производството по отпускане на ПОБ до извършване на проверка във фирма [фирма] от компетентен орган.

Контролът по разходите на ДОО на осигурителя [фирма] е осъществен след издадена Заповед № ЗР-5-21-00758630/26.05.2020г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ С. – град за извършване на проверка, приключила с издаване на Констативен протокол № КВ-5-21-00819966/05.10.2020г. на контролния орган, в който са отразени установените факти и обстоятелства.

Съгласно данните в Търговския регистър на 11.10.1999г. е вписано дружеството [фирма], ЕИК[ЕИК] със собственици и управители Е. К. М., ЕГН [ЕГН] и Е. Х. А.. Считано от 12.08.2013г. дружеството е преобразувано в еднолично и е прехвърлено на И. Ш. А.. На 02.08.2013г. с договор за продажба на дружествени дялове Е. К. М. и Е. Х. А. продават дружествените си дялове на И. Ш. А. чрез пълномощника му М. М. М.. След извършена проверка в информационната система на Национална агенция по приходите (НАП), е установено, че осигурителните декларации за периода след 01.01.2014г. за лицата по трудови правоотношения са подавани както на хартиен носител в офис на НАП, така и по електронен път с КЕП, като титуляр и автор на електронния подпис е лицето Е. К. М.-А., упълномощено лице на представляваното от И. Ш. А. дружество [фирма] с ЕИК[ЕИК]. Осигурителят [фирма] с ЕИК[ЕИК] е подавал данни по чл. 5 , ал. 4 от КСО за лица по трудови правоотношения за периода от м. 05.2000г. до м. 07.2020г.

При извършена справка в „Регистър приход“ в информационната система на НОИ е установено, че от м. 12.2008г. до настоящия момент от дружеството няма данни за преведени осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, с изключение на м. 05.2009г. Задължението за ДОО до м. 07.2020 г. е в размер на 92 494,91 лв. Няма данни за подадена справка по чл. 73, ал. 6 от ЗДДФЛ за данъчната 2019г. и на дружество [фирма] има образувано изпълнително дело № 22120002024/2012 г., във връзка с констатирани данъчно-осигурителни задължения.

Наложени са запори на банкови сметки и автомобили. В Търговския регистър няма публикувани данъчни декларации и годишни финансови отчети за периода от 2013 г. до 2019 г.

Изпратени са задължителни предписания за представяне на необходимите документи от осигурителя за извършване на ревизия по разходите на ДОО до адреса на седалището на дружеството, който е и личен адрес на упълномощеното лице Е. К. М.-А. - [населено място], [улица], ап. 23. Писмото е върнато с вписан гриф на обратната разписка „непотърсено“.

С писмо вх. № Ц1030-21-728/05.08.2020г. на ТП на НОИ, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ (ГИТ) е установено, че работодателя [фирма] е търсен от контролните органи на дирекцията на адреса на седалището на дружеството в [населено място], [улица], ап. 23, като на място такъв търговец не е установен.

Изпратено е писмо до СДВР за оказване на съдействие за осъществяване на контакт с управителя, с цел връчване на призовка и извършване на проверка.

С цел обезпечаване осигурителните права на лицата, за които са подадени уведомления по чл. 62, ал. 5 от КТ чрез лицензиран пощенски оператор до 4 от тях /с действащи трудови договори след продажбата на дружеството през м. 08. 2013г./ са изпратени писма за изясняването на факти и обстоятелства, относно трудовата им дейност в [фирма], за събиране на сведения по чл. 44-46 от АПК. И за четирите лица писмата са се върнали с гриф „неполучени“.

На 27.08.2020г., при посещение на Е. К. М.-А. в ТП на НОИ - С. град в качеството ѝ на физическо лице, за да входи жалба срещу издадени разпореждания за отказ за изплащане на парични обезщетения, са ѝ връчени задължителни предписания № ЗД-1-21 - 00760863/29.05.2020 г. за изясняването на факти и обстоятелства, относно трудовата ѝ заетост в [фирма].

В собственооръчно попълнена декларация М.-А. декларира, че адреса на работното място, в което е полагала труд в [фирма] до 12.07.2020г. вкл. е било на адрес: [населено място]. [улица], офис 1, като е била назначена на длъжност „мениджър ключови клиенти“ с безсрочен трудов договор и с работно време от 9 часа до 17 часа и дата на прекратяване, считано от 13.07.2020г. Не посочва адреси, контакти за връзка с работодателя си и други данни за него, данни за колеги, с които е работила в дружеството, естество на извършваната работа, размер на трудовото възнаграждение, периоди на ползвани отпуски за временна неработоспособност и платен годишен отпуск и други.

От контролния орган на ТП на НОИ С. град са предприети действия за връчване на Е. К. М.-А., в качеството ѝ на упълномощено лице на дружество [фирма], на Заповед № ЗР-5-21-00758630/26.05.2020г. на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО, с която е възложено извършване на пълна финансова ревизия по разходите на ДОО на дружество [фирма], но М. е отказала да подпише Заповед № ЗР-5-21-00758630/26.05.2020г. на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО с довода, че предоставеното ѝ от И. Ш. А. пълномощно да представлява дружество [фирма] ѝ делегира само права, но няма задължения. Отказът е документиран с Протокол № ПТ-5-21-00817999/27.08.2020г.

С оглед резултатите от извършените проверки на [фирма] и липсата на доказателства за извършвана стопанска дейност от дружеството, респ. трудова дейност от лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, контролните органи приели, че те не са осигурени лица. При невъзникнало осигурително правоотношение

осигурителните вноски не са дължими.

Във връзка с установените факти и обстоятелства и на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО на [фирма] са издадени задължителни предписания № ЗД-1-21-00819503/05.10.2020 г., за подаване на декларация образец № 1 с код „заличаване“ за лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО от дружеството за периода от 01.01.2018 г. до 31.07.2020г. за 2 лица с вид осигурен „01“, в това число и за Е. К. М.-А.. Същите са връчени по реда на чл. 110, ал. 4 от КСО, с поставяне на съобщение на табло с изх. № 4016-21-890/17.11.2020 г., свалено на 24.11.2020 г.

Въз основа на горепосочените факти и обстоятелства, длъжностното лице е постановило оспореното разпореждане № 214-00-18310-3 от 18.03.2021 г., с което на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 10 от КСО, е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица /ПОБ/.

Недоволна от постановения отказ М.-А. го обжалвала по административен ред пред горестоящия административен орган. Предвид установените в хода на настоящото административно производство факти и обстоятелства по правото на Е. К. М.-А. на ПОБ по чл. 54а от КСО, и при така изяснената правна и фактическа страна на спора, решаващият административен орган достигнал до извод, че предявената от Е. К. М.-А. жалба, следва да бъде отхвърлена като неоснователна, а оспореното Разпореждане № 214-00-18310-3/18.03.2021 г. от Ръководителя на осигуряването за безработица към ТП на НОИ – С. град е потвърдено, тъй като е безспорно установено в хода на административното производство М. –А. не е осигурено лице по смисъла на чл. 10 от КСО и § 1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на КСО и не отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО.

Административен съд София- град, след като съобрази събраните в хода на производството доказателства, които прецени с оглед доводите и становището на страните, прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима.

По същество, същата е неоснователна по следните съображения:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО - Директор на ТП на НОИ, в кръга на правомощията му, като е спазена изискуемата писмена форма и са съобразени материалноправните и процесуалните разпоредби. Разпореждане № 214-00-18310-3/18.03.2021 г. е издадено от компетентен орган –Е. В.–експерт по осигуряването, на който е възложено изпълнението на функциите на административен орган по чл.54ж, ал.1 и ал.3 и чл.54ж, ал.3 във вр. С чл.114, ал.1 КСО, възложено със Заповед №1015-21-24/26.01.2021 г. на Директор на ТП на НОИ С. – град. Разпореждането е издадено в предвидената от закона писмена форма и в утвърдената от Управителя на НОИ форма, съгласно правомощията му по чл. 37, ал.5, т.2 от КСО и същото съдържа фактически и правни основания. В хода на проведеното административно производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Извършването на проверка по разходите на ДОО по реда на чл. 108 от КСО касае контрол по спазването от осигурителите на нормативните актове по ДОО във връзка с дейността, възложена на НОИ, включително коректността на подаваните от осигурителя данни в Регистъра на осигурените лица, въз основа на които се отпускат

и изчисляват паричните обезщетения. Всички документи във връзка с извършване на дейност от осигурителя, възникването на трудово правоотношение, респ. на осигурително правоотношение, начисляване и изплащане на трудови възнаграждения, подаване на данни по чл. 5, ал. 4 от КСО следва да се съхраняват от осигурителя в качеството му на такъв и във връзка с извършването на проверки от компетентните органи на НАП, НОИ и ИА ГИТ, във връзка с възложените им дейности. Работниците и служителите, назначени по трудов договор, не разполагат с документите, от които да се установи цялостната дейност на осигурителя по отношение на осъществяването на общественото осигуряване. В тази връзка, при извършване на проверка по разходите на ДОО на осигурителя, страна в производството е само проверявания осигурител, и само той може да бъде адресат на административния акт (задължителни предписания съгласно чл. 37, ал. 1 и чл. 38, ал. 1 от Инструкция № 1 от 3.04.2015 г. за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионна дейност от контролните органи на Националния осигурителен институт), издаден в резултат на проверката. Напълно неоснователни са възраженията на жалбоподателката относно липсата на надлежно връчване на Задължителни предписания от 05.10.2020г. предвид наличието на обратна разписка, от която се установява изпращач, получател, дата и баркод на пратката. Същевременно за доказване на връчването от НОИ е предоставено и копие на пощенския плик, както и същите писмени доказателства изпратени на др. наети при същия осигурител лица. Следва да се посочи, че в мотивите на всеки от административните актове се съдържат фактическите и правни основания за постановяването му, а в разпоредителната част волеизявлението на органа. От тук и мотивите на постановените административни актове не са формални жалбоподателят е упражнил своевременно и адекватно правото си на защита, поради което възраженията в тази насока са неоснователни.

По отношение приложението на материалния закон:

Съгласно чл. 54ж, ал. 1 от КСО, паричните обезщетения за безработица се отпускат, изменят, отказват, спират, прекратяват, възобновяват и възстановяват с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт, като според чл. 54ж, ал. 2 от КСО, влязлото в сила разпореждане по ал. 1 може да се измени или отмени от органа, който го е издал, когато: 1. са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на паричното обезщетение за безработица; 2. паричното обезщетение за безработица е неправилно отпуснато или неправилно е отказано отпускането му.

Съгласно чл. 54л от КСО, отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за безработица се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на обезщетенията при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от Наредбата за отпускане и изплащане на паричните обезщетения за безработица изплащането на паричното обезщетение за безработица осигурителният стаж се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, с трудови, служебни и осигурителни книжки и с документ по образец, утвърден от управителя на НОИ, като осигурителен стаж, придобит по законодателството на държава, с която Република България има сключен международен договор в областта на социалното

осигуряване, се удостоверява с документ, предвиден в съответния договор.

Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. Съгласно § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за която са внесени или дължими осигурителни вноски.

От съдържанието на цитираното определение за „осигурено лице“ следва, че едно от условията, на които трябва да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО. Наличието на сключен трудов договор, т.е. възникването на трудово правоотношение не е единственото и необходимо условие за възникване на осигурително правоотношение, което е основание за изплащане на парично обезщетение, изчислено по данните, подадени по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО. Не съществува идентичност на трудовото и осигурителното правоотношение. Съгласно разпоредбата на чл. 10 от КСО, основанието за възникване на осигурително правоотношение е упражняването на трудова дейност, за която се дължат осигурителни вноски, част от които са за сметка на осигуреното лице. В този смисъл е и установената съдебна практика на ВАС.

В настоящия случай за доказване на реално положение труд по делото са налични документи, предоставени освен с административната преписка и такива предоставени от жалбоподателката.

От събраните по делото доказателства се установява, че с трудов договор от 03.08.2009 г. Е. К. М.-А. е назначена в [фирма] на длъжност „управител“ с работно време 8 ч., и възнаграждение в размер на 2000лв. Представени са и Уведомление по чл.62, ал.4 КТ, както и справка за приетото уведомление от НАП. Представено е Допълнително споразумение от 13.08.2013г. към Трудов договор от 03.08.2009г., съгласно което Е. К. М. е преназначена на длъжността “мениджър ключови клиенти“, като М.-А. е положила подпис както за работник, така и за работодател. Длъжностната характеристика, която и е била връчена също е утвърдена от нея в качеството на работодател. Приобщена е и заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение, считано от 13.07.2020г. подписана от жалбоподателката отново в качеството и на управител на [фирма], съгласно упълномощаването и от управителя на дружеството И. Ш.. Представена е и трудова книжка, надлежно оформена, заверена и подпечатана, като от същата е видно, че е направено вписване по отношение на горните обстоятелства.

Във връзка с така приобщените документи може да се направи извод, че

формално са изготвени документи, относими към възникването и прекратяването на едно трудово правоотношение, но в случая от тях не се установява реалното полагане на труд. От жалбоподателката са представени множество имейли, документирани кореспонденция с потенциални контрагенти на [фирма] за периода 2018г.-2020г., с които се твърди осъществявана трудова дейност. Същите не доказват извършвана трудова дейност съгласно условията, предвидени в трудовия договор, както и дали са подписани от „мениджър ключови клиенти“, която длъжност изпълнява М.-А. и въз основа на чието прекратяване следва да е възникнало правото и на обезщетение или от същата в качеството и на упълномощен представител на дружеството, с безсрочно пълномощно, което към настоящия момент не е оттеглено.

В случая и от извършените проверки от НОИ, НАП и ГИТ на осигурителя [фирма], се установява липса на факти и доказателства за упражняване на трудова дейност в посочения период от М. –А.. От справка в „Регистър приход“ в информационната система на НОИ е установено, че от м. 12.2008г. до 05.2021г. от дружеството няма данни за преведени осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, с изключение на м. 05.2009 г., които са дължими и невнесени от осигурителя, т.е. в случая от представляващия го в пълен обем и с разширително тълкуване на правомощията съгласно представеното пълномощно.

Предвид установеното при извършените проверки, обосновано е прието от контролните органи на ТП на НОИ-С. град, че “М. Д.“ през 2018г. до м.07.2020г. г. не е извършвало дейност по смисъла на Търговския закон за времето, посочено в издадените задължителни предписания, която да предполага наемане на лица по трудов договор за осъществяването ѝ. Не се установяват никакви данни за реализирани приходи от търговска дейност на дружеството, конкретни реални парични средства получени от дейността на дружеството, които да обуславят изплащане на възнаграждения в размери отговарящи на осигурителните вноски, за които са подавани данни в НОИ. В тази връзка се налага обоснованият извод, че Е. М.-А., за която има подадени данни за сключен трудов договор, няма качеството на осигурено лица по смисъла на §1, т. 3 от ДР на КСО, тъй като не се установяват данни реално да е упражнявала трудова дейност като една от императивно изискуемите предпоставки по чл.10, ал.1 от КСО за възникване на осигурително правоотношение. Установените факти и обстоятелства сочат, че без правно основание са декларирани данни в регистрите на НАП и НОИ с цел придобиване на право и отпускане на парични обезщетения от ДОО. В случая проверките

по разходите на ДОО на търговското дружество е приключила с издаване на задължителни предписания за заличаване на данни в Р. за Е. К. М.-А. и те са били служебно заличени. При заличени данни за осигурителен стаж и осигурителен доход, длъжностното лице, осъществяващо ръководство по осигуряване за безработица като административен орган действащ при условията на обвързана компетентност е длъжно да се съобрази с новонастъпилите обстоятелства и на основание чл. 54ж, ал. 1 във вр. с чл. 10 от КСО да издаде отказ за изплащане на парично обезщетение за безработица на Е. К. М.-А..

От изложеното, се налага извода, че Директорът на ТП –НОИ –С. град е постановил решението си в съответствие с материалния закон и с неговата цел, поради което оспорването е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

С оглед изхода на делото искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно и следва да се уважи в размер на 100 лева съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК, приложим съгласно чл.144 от АПК във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ /обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.06г./.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал.2 предложение последно от АПК, Административен съд – София град, 55 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. К. М.-А. срещу Решение № 1040-21-509/14.05.2021 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-18310-3/18.03.2021 г. на Ръководителя на осигуряването за безработица към ТП на НОИ – С. град.

ОСЪЖДА Е. К. М.-А., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], вх. А, ап. 23, да заплати на ТП на НОИ С. - град разноски по делото, представляващи юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто / лева.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: